YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (suuri jaosto)

27 päivänä helmikuuta 2007 *

Asiassa C-354/04 P,

jossa on kyse yhteisöjen tuomioistuimen perussäännön 56 artiklaan perustuvasta valituksesta, joka on pantu vireille 17.8.2004,

Gestoras Pro Amnistía, kotipaikka Hernani (Espanja),

Juan Mari Olano Olano, kotipaikka Madrid (Espanja),

Julen Zelarain Errasti, kotipaikka Madrid (Espanja),

edustajanaan avocat D. Rouget,

valittajina,

ja joissa valittajien vastapuolina ja muina osapuolina ovat

Euroopan unionin neuvosto, asiamiehinään E. Finnegan ja M. Bauer,

vastaajana ensimmäisessä oikeusasteessa,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

Espanjan kuningaskunta, asiamiehenään Abogacía del Estado,

Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyt kuningaskunta,

väliintulijoina ensimmäisessä oikeusasteessa,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (suuri jaosto),

toimien kokoonpanossa: presidentti V. Skouris, jaostojen puheenjohtajat P. Jann, C. W. A. Timmermans, A. Rosas, K. Lenaerts ja R. Schintgen sekä tuomarit A. Tizzano, J.N. Cunha Rodrigues, R. Silva de Lapuerta, L. Bay Larsen, P. Lindh, J.-C. Bonichot (esittelevä tuomari) ja T. von Danwitz,

julkisasiamies: P. Mengozzi,
kirjaaja: R. Grass,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

kuultuaan julkisasiamiehen 26.10.2006 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen

on antanut seuraavan

tuomion

1 Gestoras Pro Amnistía, Olano Olano ja Zelarain Errasti vaativat muutoksenhaussaan yhteisöjen tuomioistuinta kumoamaan Euroopan yhteisöjen ensimmäisen

oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-333/02, Gestoras Pro Amnistía ym. vastaan neuvosto, 7.6.2004 antaman määräyksen (ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa; jäljempänä valituksenalainen määräys), jolla ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi ensin mainittujen kanteen, jolla vaadittiin korvauksen myöntämistä sen vahingon johdosta, jota näille oli väitetysti aiheutunut siitä syystä, että Gestoras Pro Amnistía oli merkitty erityistoimenpiteiden toteuttamisesta terrorismin torjumiseksi 27.12.2001 hyväksytyn neuvoston yhteisen kannan 2001/931/YUTP (EYVL L 344, s. 93) 1 artiklassa, yhteisen kannan 2001/931/YUTP ajantasaistamisesta 2.5.2002 hyväksytyn neuvoston yhteisen kannan 2002/340/YUTP (EYVL L 116, s. 75) 1 artiklassa ja yhteisen kannan 2001/931/YUTP ajantasaistamisesta ja yhteisen kannan 2002/340/YUTP kumoamisesta 17.6.2002 hyväksytyn neuvoston yhteisen kannan 2002/462/YUTP (EYVL L 160, s. 32) 1 artiklassa tarkoitetuista henkilöistä, ryhmistä ja yhteisöistä laadittuun luetteloon.

Asian tausta

2 Asian tausta on esitetty valituksenalaisen määräyksen 1–11 kohdassa seuraavasti:

"1 Toimitetusta asiakirja-aineistosta käy ilmi, että Gestoras Pro Amnistía on järjestö, jonka tarkoituksena on puolustaa ihmisoikeuksia Baskimaalla ja erityisesti vankien ja poliittisten pakolaisten oikeuksia. Kantajien mukaan kyse on vuonna 1976 perustetusta järjestöstä, jonka kotipaikka on Hernanissa (Espanja). Järjestö on kantajien mukaan nimennyt J. M. Olano Olanon ja J. Zelarainin edustajikseen. Mitään virallista asiakirjaa tästä nimityksestä ei ole esitetty.

2 Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvosto antoi 28.9.2001 päätöslauselman 1373(2001), jolla se päätti muun muassa, että kaikki valtiot antavat toisilleen mahdollisimman laajaa tukea rikostutkimuksissa ja muissa menette-

lyissä, jotka liittyvät terroritekojen rahoitukseen tai näitä tekoja tukevaan toimintaan, mukaan lukien kyseisten valtioiden hallussa mahdollisesti olevien ja menettelyn kannalta tarpeellisten todisteiden saamiseen liittyvä tuki.

3 Madridin Audiencia Nacionalin esitutkintatuomari nro 5 määräsi 2.11.2001 ja 9.11.2001 antamillaan määräyksillä vangittaviksi joitakin Gestoras Pro Amnistían johtajiksi epäiltyjä henkilöitä, joihin kuuluivat sen kaksi edustajaa, ja totesi Gestoras Pro Amnistían toiminnan laittomaksi sillä perusteella, että kyseinen järjestö kuului kiinteästi baskien separatistijärjestö ETA:han. Gestoras Pro Amnistía riitautti tämän päätöksen.

4 Katsottuaan, että yhteisön [ja jäsenvaltioiden] toiminta on tarpeellista Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1373 (2001) täytäntöön panemiseksi, [Euroopan unionin] neuvosto hyväksyi 27.12.2001 yhteisen kannan 2001/931 – –. Tämä yhteinen kanta on hyväksytty Euroopan unionista tehdyn sopimuksen V osastoon kuuluvan EU 15 artiklan, jonka otsikko on 'Määräykset yhteisestä ulko- ja turvallisuuspolitiikasta' (YUTP), nojalla ja Euroopan unionista tehdyn sopimuksen VI osastoon kuuluvan EU 34 artiklan, jonka otsikko on 'Määräykset poliisiyhteistyöstä ja oikeudellisesta yhteistyöstä rikosasioissa' – –, nojalla – –

5 Yhteisen kannan 2001/931 1 ja 4 artiklassa säädetään seuraavaa:

'1 artikla

1. Tätä yhteistä kantaa sovelletaan seuraavien artiklojen säännösten mukaisesti terroritekoihin sekaantuneisiin henkilöihin, ryhmiin ja yhteisöihin, jotka on luetteloitu liitteessä.

– –

6. Luettelossa olevien henkilöiden ja yhteisöjen nimet tarkistetaan säännöllisin väliajoin vähintään kuitenkin kerran puolessa vuodessa sen varmistamiseksi, että niiden säilyttäminen luettelossa on perusteltua.'

'4 artikla

Jäsenvaltioiden on Euroopan unionista tehdyn sopimuksen VI osaston puitteissa rikosasioissa toteutettavan jäsenvaltioiden välisen poliisiyhteistyön ja oikeudellisen yhteistyön avulla annettava toisilleen mahdollisimman laajaa tukea terroritekojen estämiseksi ja torjumiseksi. Tätä varten ne pyynnöstä käyttävät täysimääräisesti omia toimivaltuuksiaan Euroopan unionin säädösten ja muiden jäsenvaltioita sitovien kansainvälisten sopimusten, järjestelyjen ja yleissopimusten mukaisesti liitteessä lueteltuja henkilöitä, ryhmiä ja yhteisöjä koskevissa tutkimuksissa ja menettelyissä, joita niiden viranomaiset suorittavat.'

6 Yhteisen kannan 2001/931 liitteen 'ryhmiä ja yhteisöjä' koskevassa 2 kohdassa todetaan seuraavaa:

'* – Euskadi Ta Askatasuna/Tierra Vasca Libertad/Basque Fatherland and Liberty (ETA)

(seuraavat järjestöt ovat ETA-terroristiryhmän osia: K.a.s, Xaki, Ekin, Jarrai-Haika-Segi, Gestoras pro-amnistía).'

7 Kyseisen liitteen alaviitteessä mainitaan, että 'Asteriskilla * merkittyihin henkilöihin sovelletaan ainoastaan 4 artiklaa'.

8 Neuvosto hyväksyi lisäksi 27.12.2001 yhteisen kannan 2001/930/YUTP terrorismin torjumisesta (EYVL L 344, s. 90), antoi asetuksen (EY) N:o 2580/2001 tiettyihin henkilöihin ja yhteisöihin kohdistuvista erityisistä rajoittavista toimenpiteistä terrorismin torjumiseksi (EYVL L 344, s. 70) sekä teki päätöksen 2001/927/EY asetuksen (EY) N:o 2580/2001 2 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun luettelon laatimisesta (EYVL L 344, s. 83). Yhdessäkään näistä säädöksistä ei mainita kantajien nimiä.

9 Yhteisen kannan 2001/931 sekä asetuksen N:o 2580/2001 antamismenettelyä koskevan pöytäkirjan liitteenä olevassa [18.12.2001 annetussa] neuvoston ilmoituksessa (jäljempänä neuvoston ilmoitus oikeudesta korvaukseen) todetaan seuraavaa:

'Neuvosto muistuttaa yhteisen kannan [2001/931] 1 artiklan 6 kohdan osalta, että henkilöiden, ryhmien tai yhteisöjen kirjaamisessa tapahtunut virhe antaa loukatulle osapuolelle oikeuden vaatia korvausta oikeusteitse.'

10 Euroopan ihmisoikeustuomioistuin ei ottanut tutkittavaksi kantajien 15 jäsenvaltiota vastaan nostamaa yhteisön yhteistä kantaa 2001/931 koskevaa kannetta 23.5.2002 antamallaan päätöksellä sillä perusteella, että kantajat eivät ole joutuneet [Roomassa 4.11.1950 allekirjoitetun] Euroopan ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn yleissopimuksen [jäljempänä Euroopan ihmisoikeussopimus] määräysten rikkomisen kohteeksi [Recueil des arrêts et décisions 2002-V].

11 Neuvosto hyväksyi 2.5 ja 17.6.2002 EU 15 ja EU 34 artiklan nojalla yhteiset kannat 2002/340/YUTP ja 2002/462/YUTP erityistoimenpiteiden toteuttamisesta terrorismin torjumiseksi hyväksytyn yhteisen kannan 2001/931/YUTP ajantasaistamisesta (EYVL L 116, s. 75 ja EYVL L 160, s. 32). Näiden kahden yhteisen kannan liitteissä mainitaan Gestoras Pro Amnistían nimi, joka on merkitty saman sanamuodon mukaisesti kuin yhteisessä kannassa 2001/931 mainitut nimet."

3 Edellä esitetyn asian taustan kuvauksen lisäksi on täsmennettävä, että yhteisen kannan 2001/931 1 artiklan 4 kohdan ensimmäisessä alakohdassa todetaan seuraavaa:

"Liitteessä [oleva luettelo terroritekoihin sekaantuneista henkilöistä, ryhmistä ja yhteisöistä] laaditaan tarkkojen tietojen tai sellaisten asiaan liittyvien seikkojen perusteella, jotka osoittavat, että toimivaltainen viranomainen on tehnyt kyseisiä henkilöitä, ryhmiä tai yhteisöjä koskevan päätöksen, riippumatta siitä, koskeeko päätös terroritekoa, sen yritystä, siihen osallistumista tai sen edistämistä koskevan tutkinnan tai syytteeseenpanon aloittamista luotettavien ja uskottavien todisteiden tai näytön perusteella tai tällaisista teoista tuomitsemista. – –"

4 Gestoras Pro Amnistía on pyytänyt neuvostolta lupaa saada tutustua asiakirjoihin, joiden perusteella mainittu toimielin on merkinnyt Gestoras Pro Amnistía yhteisen kannan 2001/931 liitteenä olevaan luetteloon. Neuvoston pääsihteeri toimitti 27.3.2002 päivätyllä kirjeellä Gestoras Pro Amnistíalle useita kyseiseen yhteiseen kantaan liittyviä asiakirjoja. Koska kyseinen järjestö katsoi, että nämä asiakirjat eivät koskeneet sitä erityisesti ja henkilökohtaisesti, se esitti neuvostolle uuden pyynnön, jonka tämä hylkäsi 21.5.2002 päivätyllä kirjeellä sillä perusteella, että tiedot, jotka olivat olleet tarpeen edellä mainitun luettelon laatimiseksi, oli palautettu asianomaisille kansallisille delegaatioille sen jälkeen kun ne oli tutkittu ja niiden perusteella oli tehty päätelmät.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa nostettu kanne ja valituksenalainen määräys

5 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaamoon 31.10.2002 jätetyllä kanteella kantajat vaativat seuraavaa:

– neuvosto on velvoitettava korvaamaan yhtäältä Gestoras Pro-Amnistíalle 1 000 000 euroa ja toisaalta Olano Ollanolle ja Zelarain Errastille 100 000 euroa kullekin korvauksena sen vahingon johdosta, jota näille oli väitetysti aiheutunut siitä syystä, että Gestoras Pro Amnistía merkittiin yhteisen kannan 2001/931 1 artiklan, yhteisen kannan 2002/340 1 artiklan ja yhteisen kannan 2002/462 1 artiklassa tarkoitetuista henkilöistä, ryhmistä ja yhteisöistä laadittuun luetteloon;

– edellä mainituille määrille on laskettava 4,5 prosentin viivästyskorkoa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen ratkaisun antopäivästä lähtien maksun tosiasialliseen suorittamiseen saakka;

– neuvosto on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

6 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 12.2.2003 toimittamallaan erillisellä asiakirjalla neuvosto esitti yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 114 artiklan nojalla oikeudenkäyntiväitteen, jossa vaadittiin todettavaksi, että kanteen tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat ja että kantajan on korvattava oikeudenkäyntikulut.

7 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen toisen jaoston puheenjohtajan 5.6.2003 antamalla määräyksellä Espanjan kuningaskunta ja Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyt kuningaskunta hyväksyttiin väliintulijoiksi tukemaan neuvoston vaatimuksia. Ainoastaan Espanjan kuningaskunta esitti oikeudenkäyntiväitettä koskevia huomautuksia.

8 Oikeudenkäyntiväitettä koskevissa huomautuksissaan kantajat vaativat, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin:

– ottaa vahingonkorvauskanteen tutkittavaksi;

– toteaa toissijaisesti, että neuvosto on loukannut yhteisön oikeuden yleisiä periaatteita

– velvoittaa neuvoston joka tapauksessa korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

9 Työjärjestyksensä 111 artiklan nojalla antamallaan riidanalaisella määräyksellä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi kanteen aloittamatta suullista käsittelyä.

10 Se katsoi ensinnäkin, että se ei selvästi ollut toimivaltainen ratkaisemaan kantajien vahingonkorvauskannetta Euroopan unionin oikeusjärjestyksen puitteissa.

11 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on perustellut tähän johtopäätökseen päätymistä sillä, että kantajiin viitattiin ainoastaan yhteisen kannan 2001/931 4 artiklassa, jonka nojalla jäsenvaltiot antavat toisilleen mahdollisimman laajaa tukea Euroopan unionista tehdyn sopimuksen VI osastossa määrätyn rikosasioissa toteutettavan poliisiyhteistyön ja oikeudellisen yhteistyön puitteissa, ja että näin ollen esitetyn vahingon taustalla väitetysti olevien toimien ainoa merkityksellinen oikeudellinen perusta oli EU 34 artikla. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi, että ainoat EU 46 artiklassa mainitun EU 35 artiklan 1, 6 ja 7 kohdassa määrätyt oikeusturvakeinot ovat ennakkoratkaisupyyntö, kumoamiskanne ja

jäsenvaltioiden välisten riitojen ratkaisu. Täten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi, että Euroopan unionista tehdyn sopimuksen VI osaston yhteydessä ei ole määrätty mitään mahdollisuudesta nostaa vahingonkorvauskanne.

12 Toiseksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi, että se oli kuitenkin toimivaltainen ratkaisemaan kanteen, mutta ainoastaan siltä osin kuin se perustui yhteisön toimivaltuuksien loukkaamiseen.

13 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin muistutti, että yhteisön tuomioistuimet ovat toimivaltaisia selvittämään sen, ettei Euroopan unionista tehdyn sopimuksen puitteissa toteutetulla toimella vaikuteta yhteisön toimivaltuuksiin. Niinpä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin tutki riidanalaisen määräyksen 41–47 kohdassa, oliko neuvosto riidanalaisia toimia antaessaan sääntöjenvastaisesti käyttänyt yhteisölle kuuluvia toimivaltuuksia.

14 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi kuitenkin, että kantajat eivät olleet viitanneet mihinkään EY:n perustamissopimuksesta ilmenevään oikeudelliseen perustaan, jota ei olisi otettu huomioon. Se totesi, että neuvosto oli sääntöjenmukaisesti käyttänyt perustana Euroopan unionista tehdyn sopimuksen VI osastoa toteuttaakseen esillä olevat toimet ja että näin ollen kanne oli hylättävä ilmeisen perusteettomana siltä osin kuin se perustui yhteisön toimivaltuuksien huomioimatta jättämiseen.

Asianosaisten ja muiden osapuolten vaatimukset yhteisöjen tuomioistuimessa

15 Valittajat vaativat, että yhteisöjen tuomioistuin

– kumoaa valituksenalaisen määräyksen;

– ratkaisee itse kanteen ja hyväksyy valittajien ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa esittämät väitteet;

– velvoittaa neuvoston korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

16 Neuvosto vaatii, että yhteisöjen tuomioistuin

– jättää valituksen tutkimatta, koska tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat;

– toissijaisesti hylkää valituksen perusteettomana;

– tarvittaessa palauttaa asian ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen käsiteltäväksi;

– velvoittaa valittajat korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

17 Espanjan kuningaskunnan vaatimukset vastaavat neuvoston esittämiä vaatimuksia.

Valitus

Valituksen tutkittavaksi ottaminen

Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

18 Neuvosto ja Espanjan kuningaskunta väittävät, että valittajien esittämät argumentit ovat pääpiirteissään samat kuin ensimmäisessä oikeusasteessa jo esitetyt eikä niissä

mainita täsmällisesti valituksenalaista määräystä rasittavaa oikeudellista virhettä. Valitus on täten jätettävä tutkimatta, koska tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

– Valituksen se osa, jossa moititaan valituksenalaista määräystä sikäli kuin siinä hylätään kanneperuste, jonka mukaan neuvosto oli loukannut yhteisölle kuuluvia toimivaltuuksia

19 Valittajat väittivät ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa, että kun neuvosto antoi yhteisen kannan 2001/931, joka vahvistettiin yhteisillä kannoilla 2002/340 ja 2002/462, se loukkasi tietoisesti yhteisölle kuuluvaa toimivaltaa tarkoituksenaan evätä ensin mainitussa yhteisessä kannassa mainituilta henkilöiltä oikeus tehokkaaseen oikeussuojakeinoon.

20 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on valituksenalaisessa määräyksessä todennut olevansa toimivaltainen ratkaisemaan kantajien nostaman kanteen ainoastaan siltä osin kuin se perustuu siihen, että yhteisön toimivaltuuksia ei ole otettu huomioon, ja viitannut tältä osin muun muassa asiassa C-170/96, komissio vastaan neuvosto, 12.5.1998 annettuun tuomioon (Kok. 1998, s. I-2763, 17 kohta). Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi valituksenalaisen määräyksen 45 ja 46 kohdassa, että yhteisen kannan 2001/931 4 artiklan antamiseksi asianmukainen oikeudellinen perusta oli EU 34 artikla ja että valittajat eivät olleet viitanneet mihinkään EY:n perustamissopimuksesta ilmenevään oikeudelliseen perustaan, jota ei olisi otettu huomioon.

21 Yhteisöjen tuomioistuimeen tekemässään valituksessa valittajat ainoastaan väittävät uudestaan, että neuvosto antoi edellä mainitut yhteiset kannat käyttäen oikeudellisena perustana EU 34 artiklaa ainoastaan, koska sen tarkoituksena oli evätä mahdollisuus oikeussuojakeinoon. Valittajat eivät kuitenkaan esitä mitään perusteita tämän väitteen tueksi.

22 EY 225 artiklan, yhteisöjen tuomioistuimen perussäännön 58 artiklan ensimmäisen kohdan ja yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 112 artiklan 1 kohdan c alakohdan määräysten mukaisesti valituksessa on kuitenkin ilmoitettava täsmällisesti sekä se, miltä kaikilta osin tuomion tai määräyksen kumoamista vaaditaan, että ne oikeudelliset perusteet ja perustelut, joihin erityisesti halutaan vedota tämän vaatimuksen tueksi (ks. mm. asia C-352/98 P, Bergaderm ja Groupil v. komissio, tuomio 4.7.2000, Kok. 2000, s. I-5291, 34 kohta; asia C-248/99 P, Ranska v. Monsato ja komissio, tuomio 8.1.2002, Kok. 2002, s. I-1, 68 kohta ja asia C-488/01 P, Martinez v. parlamentti, määräys 11.11.2003, Kok. 2003, s. I-13355, 40 kohta).

23 Nyt esillä olevassa asiassa on todettava, kuten neuvosto ja Espanjan kuningaskunta ovat esittäneet, että valituksessa ei ilmoiteta, mistä syystä oikeudellinen peruste, johon ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin nojautui valituksenalaisen määräyksen 45 ja 46 kohdassa, on virheellinen. Valitus on näin ollen jätettävä tältä osin tutkimatta.

– Valituksen se osa, jossa moititaan valituksenalaista määräystä sikäli kuin siinä todetaan, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole toimivaltainen ratkaisemaan vahingonkorvauskannetta

24 Kuten edellä todetaan, EY 225 artiklan, yhteisöjen tuomioistuimen perussäännön 58 artiklan ensimmäisen kohdan ja yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 112 artiklan 1 kohdan c alakohdan määräysten mukaisesti valituksessa on ilmoitettava täsmällisesti sekä se, miltä kaikilta osin tuomion tai määräyksen kumoamista vaaditaan, että ne oikeudelliset perusteet ja perustelut, joihin erityisesti halutaan vedota tämän vaatimuksen tueksi.

25 Toisin kuin neuvosto ja Espanjan kuningaskunta ovat väittäneet, nyt esillä olevassa asiassa valituksessa, sikäli kuin se koskee ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen päätöstä siitä, ettei sillä ole toimivaltaa ratkaista vahingonkorvauskannetta, ei pelkästään toisteta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa esitettyjä kanneperusteita ja perusteluja vaan ilmoitetaan valituksenalaisessa määräyksessä arvostellut seikat ja ne oikeudelliset perusteet ja perustelut, joilla tätä vaatimusta erityisesti tuetaan.

26 Tämän johdosta valitus on otettava tutkittavaksi sikäli kuin se kohdistuu valituksenalaisen määräyksen siihen osaan, jossa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa, ettei se ole toimivaltainen ratkaisemaan vahingonkorvauskannetta.

Eräiden valituksen tueksi esitettyjen perusteiden tutkittavaksi ottaminen

Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

27 Neuvosto ja Espanjan kuningaskunta väittävät eräiden valitusperusteiden osalta lisäksi, että ne on esitetty ensimmäistä kertaa vastauskirjelmässä ja että täten tutkimatta on jätettävä valitusperuste, joka perustuu yhteisen kannan 2001/931 liitteessä olevan sellaisen alaviitteen kahden peräkkäisen version tutkimiseen, jossa ilmaistaan asteriskilla luokat, joihin "sovelletaan ainoastaan 4 artiklaa". Valittajien mukaan tämä tutkinta paljastaa, että ennen kuin mainittua alaviitettä muutettiin 27.6.2003 annetulla yhteisellä kannalla 2003/482/YUTP (EYVL L 160, s. 100), se koski ainoastaan "henkilöitä", eli luonnollisia henkilöitä, poisluettuna "ryhmät ja yhteisöt", ja että tässä tilanteessa Gestoras Pro Amnistía ei kuulunut 31.10.2002, jolloin se nosti kanteensa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa, luokkaan "henkilöt, joihin sovelletaan ainoastaan 4 artiklaa", vaan ryhmiä ja yhteisöjä koskevaan luokkaan, johon sovellettiin yhteisen kannan 2001/931 2 ja 3 artiklassa mainittuja yhteisön toimenpiteitä.

28 Neuvosto väittää lisäksi, että kahta valittajien esittämää valitusperustetta ei ole esitetty ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa ja että ne on täten jätettävä muutoksenhakuvaiheessa tutkimatta. Kyseessä ovat ensinnäkin valitusperuste, jossa on kyse siitä, että jäsenvaltioiden oli noudatettava aikaisempia sopimusvelvoitteitaan 23.5.1969 tehdyn valtiosopimusoikeutta koskevan Wienin yleissopimuksen 30 artiklan mukaisesti, joka koskee perättäisten, samaa asiaa koskevien valtiosopimusten soveltamista, ja EY 307 artiklan mukaisesti. Näissä aikaisemmissa sopimusvelvoit-

teissa taataan valittajien mukaan ihmisoikeuksien ja perusvapauksien tosiasiallinen noudattaminen. Toinen valitusperuste, joka on neuvoston mukaan jätettävä tutkimatta, koskee sitä, että yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännössä olisi luotu "laajennettua toimivaltaa" koskeva tulkintaperiaate, jonka mukaan yhteisöjen tuomioistuin olisi jo myöntänyt, että sen toimivalta ulottuu perustamissopimuksen sanamuotoa laajemmalle.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

29 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 48 artiklan 2 kohdan mukaan asian käsittelyn kuluessa ei saa vedota uuteen perusteeseen, ellei se perustu asian käsittelyn aikana esille tulleisiin tosiseikkoihin tai oikeudelliseen perusteeseen.

30 Jos asianosaisella olisi oikeus esittää ensi kertaa vasta yhteisöjen tuomioistuimessa perusteita, joihin se ei ole ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa vedonnut, asianosaisella olisi oikeus laajentaa yhteisöjen tuomioistuimessa, jonka toimivalta muutoksenhakuasioissa on rajoitettu, kannettaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa käsiteltyyn asiaan nähden. Yhteisöjen tuomioistuin on valitusasioissa toimivaltainen arvioimaan ainoastaan sitä oikeudellista ratkaisua, jonka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tehnyt sille esitetyistä perusteista (ks. asia C-136/92 P, komissio v. Brazzelli Lualdi ym., tuomio 1.6.1994, Kok. 1994, s. I-1981, 58 ja 59 kohta).

31 Nyt esillä olevassa asiassa on todettava, että valittajat eivät ole esittäneet ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa perusteita, joissa on kyse yhteisen kannan 2001/931 liitteessä olevan alaviitteen sanamuodon muutoksesta, jäsenvaltioiden aikaisempien sopimusvelvoitteiden noudattamisesta ja yhteisöjen tuomioistuimen "laajennettua toimivaltaa" koskevasta yleisestä tulkintaperiaatteesta.

32 Täten mainitut valitusperusteet on jätettävä tutkimatta.

Asiakysymys

Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

33 Valittajat väittävät, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on virheellisesti katsonut, ettei sillä ole toimivaltaa ratkaista kantajien vahingonkorvauskannetta.

34 Euroopan unioni on valittajien mukaan oikeusyhteisö, jossa taataan EU 6 artiklan 2 kohdan nojalla Euroopan ihmisoikeussopimuksen 13 artiklassa tarkoitettu "oikeus tehokkaaseen oikeussuojakeinoon" sekä oikeus saattaa asiansa saman sopimuksen 6 artiklassa tarkoitettuun "tuomioistuimeen".

35 Lisäksi neuvosto on ilmoituksellaan oikeudesta korvaukseen myöntänyt, että kaikki yhteisen kannan 2001/931 liitteenä olevan luettelon laatimisessa tapahtuneet virheellisyydet merkitsevät neuvoston tekemää virhettä ja että tämä johtaa oikeuteen korvauksen saamiseen. Mainitulla ilmoituksella neuvosto on valittajien mukaan vahvistanut, että tähän oikeuteen voivat vedota yhteisen kannan 4 artiklassa tarkoitetut henkilöt, ryhmät ja yhteisöt, kuten valittajat, samoin edellytyksin kuin asetuksen N:o 2580/2001 liitteessä olevaan luetteloon kirjatut tai mainitun yhteisen kannan 3 artiklassa tarkoitetut henkilöt, ryhmät ja yhteisöt, jotka voivat kääntyä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen puoleen, jos ne mainitaan EY:n perustamissopimuksen nojalla tehdyissä toimissa. Valittajat viittaavat tältä osin asiassa T-47/03 R, Sison vastaan neuvosto, 15.5.2003 annettuun määräykseen (Kok. 2003, s. II-2047).

36 Koska väitetyn vahingon taustalla oleva toimi on neuvoston yhdessä kaikkien jäsenvaltioiden kanssa antama toimi, vahingonkorvauskannetta ei valittajien mukaan lisäksi ole mahdollista nostaa kansallisissa tuomioistuimissa, joilla ei ole toimivaltaa asian ratkaisemiseksi, sillä jäsenvaltiot ovat asiassa jakamattomassa vastuussa.

37 Asiassa on lisäksi vedottu siihen, että poliisiyhteistyön ja oikeudellisen yhteistyön erityistoimenpiteiden toteuttamisesta terrorismin torjumiseksi yhteisen kannan 2001/931 4 artiklan mukaisesti 19.12.2002 tehdyn neuvoston päätöksen 2003/48/YOS (EYVL 2003, L 16, s. 68) kahdeksannessa perustelukappaleessa todetaan seuraavaa: "Tässä päätöksessä kunnioitetaan perusoikeuksia ja noudatetaan Euroopan unionin perustamissopimuksen 6 artiklassa tunnustettuja periaatteita. Tätä päätöstä ei voida miltään osin tulkita siten, että sillä sallittaisiin loukata oikeudellista suojaa, jonka kansallisen lainsäädäntö suo yhteisen kannan 2001/931/YUTP liitteessä luetelluille henkilöille, ryhmille ja yhteisöille."

38 Neuvoston ilmoitus oikeudesta korvaukseen, jota valotetaan päätöksen 2003/48 kahdeksannella perustelukappaleella samoin kuin EU 6 artiklan 2 kohdalla, muodostavat valittajien mukaan yhdessä vakaan oikeudellisen perustan, jonka nojalla voidaan todeta yhteisön tuomioistuinten olevan toimivaltaisia. Täten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen määräys on oikeudellisesti virheellinen sikäli kuin siinä todetaan, ettei mainittu tuomioistuin ole toimivaltainen ratkaisemaan kantajien vahingonkorvausvaatimuksia.

39 Valittajat väittävät lisäksi, että neuvosto on terrorismin torjumiseksi antanut useita asiakirjoja eri oikeudellisten perustojen nojalla pyrkimyksenään evätä eräiltä henkilöiltä, ryhmiltä ja yhteisöiltä oikeuden tehokkaaseen oikeussuojakeinoon.

40 Neuvosto väittää, että valitus on perusteeton. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on asianmukaisesti todennut, että Euroopan unionista tehdyn sopimuksen VI osaston yhteydessä ei ole määrätty mitään mahdollisuudesta nostaa vahingonkorvauskanne. Niinpä, koska asiassa ei ole kyse Euroopan yhteisön puitteissa toteutetusta toimesta vaan toimesta, joka on toteutettu Euroopan unionia koskevien määräysten nojalla, vahingonkorvauskannetta ei voida nostaa EY 288 artiklan nojalla. Neuvosto vetoaa väitteidensä tueksi asiassa 99/74, Grands moulins des Antilles vastaan komissio, 26.11.1975 annettuun tuomioon (Kok. 1975, s. 1531, 17 kohta).

41 Päätöksen 2003/48 kahdeksas perustelukappale koskee neuvoston mukaan ainoastaan oikeudellista suojaa, jonka "kansallisen lainsäädäntö suo" eikä yhteisön lainsäädännön suomaa suojaa. Kyseinen teksti, kuten myöskään neuvoston ilmoitus oikeudesta korvaukseen, eivät voi olla perusteena sille, että yhteisön tuomioistuimet ratkaisevat valittajien vahingonkorvauskanteen, josta ei ole määrätty Euroopan unionista tehdyssä sopimuksessa.

42 Espanjan kuningaskunta toteaa, että Gestoras Pro Amnistían toiminnan on todettu olevan lainvastaista Madridin Audiencia Nacionalin esitutkintatuomarin nro 5 19.12.2001 antamalla määräyksellä. Olano Olanosta, joka on espanjalaisissa tuomioistuimissa jo tuomittu useaan kertaan muun muassa aseiden, ammusten ja räjähteiden hallussapidosta ja josta edellä mainittu esitutkintatuomari antoi kansainvälisen pidätysmääräyksen, pidätettiin Ranskan poliisin toimesta 3.12.2001 ja luovutettiin Espanjan viranomaisille ja vangittiin sittemmin Madridissa. Zelarain Errasti pidätettiin 31.10.2001 Gestoras Pro Amnistían vastuuhenkilön ominaisuudessa ja häntä syytettiin espanjalaisissa tuomioistuimissa terroristijärjestöön kuulumisesta menettelyssä, jota käytiin mainittua yhdistystä vastaan, sekä eräässä toisessa menettelyssä.

43 Asiakysymyksen osalta Espanjan kuningaskunta yhtyy neuvoston väitteisiin. Valituksella ei tuoda esiin mitään seikkoja, joilla voitaisiin asettaa kyseenalaiseksi valituksenalaisen määräyksen laillisuus.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

– Euroopan unionista tehdyn sopimuksen VI osaston määräysten rikkomiseen perustuva valitusperuste

44 EU 46 artiklasta seuraa, että EY:n perustamissopimuksen ja EHTY:n perustamissopimuksen määräyksiä, jotka koskevat yhteisöjen tuomioistuimen toimivaltaa, sovelletaan Euroopan unionista tehdyn sopimuksen VI osastoon ainoastaan "EU 35 artiklassa määrätyin edellytyksin".

45 Viimeksi mainitussa artiklassa määrätään, että yhteisöjen tuomioistuimella on toimivalta kolmessa tilanteessa. Ensinnäkin EU 35 artiklan 1 kohdan nojalla sillä on toimivalta antaa ennakkoratkaisuja puitepäätösten ja päätösten pätevyydestä ja tulkinnasta, Euroopan unionista tehdyn sopimuksen VI osaston nojalla tehtyjen yleissopimusten tulkinnasta sekä niitä koskevien täytäntöönpanotoimenpiteiden pätevyydestä ja tulkinnasta. Toiseksi saman artiklan 6 kohdan mukaan yhteisöjen tuomioistuimella on toimivalta tutkia puitepäätöksen ja päätöksen laillisuus jäsenvaltion tai Euroopan yhteisöjen komission kanteesta, jonka perusteena on toimivallan puuttuminen, olennaisen menettelymääräyksen rikkominen, Euroopan unionista tehdyn sopimuksen tai sen soveltamista koskevan oikeussäännön rikkominen tai harkintavallan väärinkäyttö. Saman artiklan 7 kohdassa määrätään lopuksi, että yhteisöjen tuomioistuimella on toimivalta ratkaista EU 34 artiklan 2 kohdan mukaisesti annettujen säädösten tulkintaa tai soveltamista koskevat jäsenvaltioiden väliset riidat, jos riitaa ei voida sopia neuvostossa kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun neuvoston jäsen on saattanut asian neuvoston käsiteltäväksi.

46 EU 35 artiklassa ei sitä vastoin myönnetä yhteisöjen tuomioistuimelle mitään toimivaltaa vahingonkorvauskanteiden ratkaisemiseksi.

47 Lisäksi EU 41 artiklan 1 kohdassa ei mainita niiden Euroopan yhteisön perustamissopimuksen artiklojen joukossa, joita sovelletaan Euroopan unionista tehdyn sopimuksen VI osastossa tarkoitettuihin aloihin, EY 288 artiklan toista kohtaa, jonka mukaan yhteisö korvaa jäsenvaltioiden lainsäädännön yhteisten yleisten periaatteiden mukaisesti toimielintensä ja henkilöstönsä tehtäviään suorittaessaan aiheuttaman vahingon, eikä myöskään EY 235 artiklaa, jonka mukaan yhteisöjen tuomioistuimella on toimivalta ratkaista EY 288 artiklan toisessa kohdassa tarkoitettua vahingonkorvausta koskevat riidat (ks. analogisesti asia C-160/03, Espanja v. Eurojust, tuomio 15.3.2005, Kok. 2005, s. I-2077, 38 kohta).

48 Edellä esitetyn johdosta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole määräyksessään tehnyt oikeudellista virhettä katsoessaan, ettei Euroopan unionista tehdyn sopimuksen VI osaston puitteissa ole määrätty mistään vahingonkorvauskanteista. Täten esillä oleva valitusperuste on hylättävä.

– Valitusperuste, joka perustuu siihen, että oikeutta tehokkaaseen oikeussuojaan on loukattu

49 Valittajat vetosivat ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa myös perusoikeuksien kunnioittamiseen ja erityisesti EU 6 artiklan 2 kohtaan perustuvaan oikeuteen tehokkaaseen oikeussuojaan. Ne väittävät pääpiirteissään, ettei niiden käytettävissä ole mitään keinoa riitauttaa Gestora Pro Amnistían merkitsemistä yhteisen kannan 2001/931 liitteenä olevaan luetteloon ja että valituksenalaisella määräyksellä loukataan niiden oikeutta tehokkaaseen oikeussuojaan.

50 Pitää paikkansa, että Euroopan unionin osalta Euroopan unionista tehdyllä sopimuksella ja EY:n perustamissopimuksella on luotu oikeussuojakeinojärjestelmä, jossa yhteisöjen tuomioistuimen EU 35 artiklaan perustuva toimivalta Euroopan unionista tehdyn sopimuksen VI osaston yhteydessä on suppeampi kuin sen toimivalta on EY:n perustamissopimuksen nojalla (ks. vastaavasti asia C-105/03, Pupino, tuomio 16.6.2005, Kok. 2005, s. I-5285, 39 kohta). Mainittu toimivalta on lisäksi vielä suppeampaa V osaston yhteydessä. Vaikka myös muunlainen kuin edellä mainituilla perustamissopimuksilla luotu oikeussuojakeinojärjestelmä ja erityisesti sopimussuhteen ulkopuolista vastuuta koskeva järjestelmä olisi kiistatta ajateltavissa, tarpeen vaatiessa jäsenvaltioiden asiana on EU 48 artiklan nojalla muuttaa nykyisin voimassa olevaa järjestelmää.

51 Valittajat eivät voi kuitenkaan väittää, ettei niillä ole minkäänlaista oikeussuojaa. Kuten EU 6 artiklasta seuraa, Euroopan unioni perustuu oikeusvaltioperiaatteelle ja kunnioittaa yhteisön oikeuden yleisiin periaatteisiin kuuluvia perusoikeuksia. Tästä syystä toimielinten – samoin kuin jäsenvaltioiden niiden pannessa täytäntöön Euroopan unionin lainsäädäntöä – toteuttamien toimien yhteensoveltuvuutta perustamissopimusten ja yleisten oikeusperiaatteiden suhteen valvotaan.

52 Tältä osin on korostettava, että EU 34 artiklassa määrätään, että neuvosto voi toteuttaa toimia, jotka ovat luonteeltaan ja ulottuvuudeltaan erilaisia. EU 34 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukaan neuvosto voi "hyväksyä yhteisiä kantoja unionin suhtautumisen määrittämiseksi tiettyyn erityiseen kysymykseen". Jäsenvaltioiden on noudatettava yhteisiä kantoja lojaalin yhteistyön periaatteen nojalla, joka merkitsee erityisesti sitä, että jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki yleis- ja erityistoimenpiteet, jotka ovat aiheellisia niille Euroopan unionin oikeudesta johtuvien velvoitteiden täyttämisen varmistamiseksi (ks. em. asia Pupino, tuomion 42 kohta). EU 37 artiklassa määrätään täten, että jäsenvaltiot puolustavat yhteistä kantaa "niissä kansainvälisissä järjestöissä ja kansainvälisissä konferensseissa, joihin ne osallistuvat". Yhteisellä kannalla ei kuitenkaan ole tarkoitettu itsessään olevan oikeusvaikutuksia kolmansiin nähden. Tästä syystä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen VI osastolla perustetussa järjestelmässä ainoastaan puitepäätöksistä ja päätöksistä voidaan nostaa kumoamiskanne yhteisöjen tuomioistuimessa. Yhteisöjen tuomioistuimella oleva toimivalta antaa ennakkoratkaisuja, sellaisena kuin se

määritellään EU 35 artiklan 1 kohdassa, ei myöskään ulotu yhteisiin kantoihin vaan rajoittuu puitepäätösten ja päätösten pätevyyden tutkimiseen ja niiden tulkintaan, VI osaston nojalla tehtyjen yleissopimusten tulkintaan sekä niitä koskevien täytäntöönpanotoimenpiteiden pätevyyden tutkimiseen ja niiden tulkintaan.

53 Koska EU 35 artiklan 1 kohdassa ei määrätä kansallisilla tuomioistuimilla olevasta mahdollisuudesta esittää yhteisöjen tuomioistuimelle ennakkoratkaisukysymyksiä, jotka koskevat yhteistä kantaa, vaan ainoastaan kysymyksiä, joissa on kyse EU 35 artiklan 1 kohdassa mainituista toimista, mainitussa artiklassa pidetään ennakkoratkaisupyynnön kohteeksi soveltuvina toimina kaikkia neuvoston toimia, joilla on tarkoitus luoda oikeudellisia vaikutuksia kolmansiin nähden. Koska menettelyllä, jolla mahdollistetaan yhteisöjen tuomioistuimen antavan ennakkoratkaisuja, pyritään varmistamaan lain noudattaminen Euroopan unionista tehtyä sopimusta tulkittaessa ja sovellettaessa, olisi tämän päämäärän vastaista tulkita EU 35 artiklan 1 kohtaa suppeasti. Ennakkoratkaisukysymyksen esittämisen yhteisöjen tuomioistuimelle on näin ollen oltava mahdollista neuvoston antamien kaikkien sellaisten toimien osalta, joilla on tarkoitus luoda vaikutuksia kolmansiin nähden, riippumatta toimien luonteesta tai muodosta (ks. analogisesti asia 22/70, komissio v. neuvosto, tuomio 31.3.1971, Kok. 1971, s. 263, 38–42 kohta, ns. AETR-tapaus ja asia C-57/95, Ranska v. komissio, tuomio 20.3.1997, Kok. 1997, s. I-1627, 7 kohta ja sitä seuraavat kohdat).

54 Tämän seurauksena yhteinen kanta, jonka ulottuvuus sen sisällön johdosta on laajempi kuin Euroopan unionista tehdyssä sopimuksessa tämäntyyppiselle toimelle osoitettu ulottuvuus, on voitava saattaa yhteisöjen tuomioistuimen valvonnan alaiseksi. Niinpä kansallinen tuomioistuin, jonka ratkaistavaksi on saatettu asia, jonka yhteydessä nousee esiin kysymys EU 34 artiklan nojalla annetun yhteisen kannan – kuten nyt esillä olevassa asiassa on tilanne yhteisen kannan 2001/931 tietyn osan osalta tai ainakin sen 4 artiklan ja sen liitteen osalta – pätevyydestä tai tulkinnasta, ja jolla on painavia syitä epäillä, pyritäänkö kyseisellä yhteisellä kannalla tosiasiassa luomaan oikeudellisia vaikutuksia kolmansiin nähden, voisi pyytää yhteisöjen tuomioistuimelta ennakkoratkaisua EU 35 artiklassa määrätyin edellytyksin. Yhteisöjen tuomioistuimen tehtävänä on täten tarvittaessa todeta, että yhteisellä kannalla on tarkoitus luoda oikeudellisia vaikutuksia kolmansiin nähden, määritellä yhteinen kanta sen todellista luonnetta vastaavalla tavalla ja antaa asiassa ennakkoratkaisu.

55 Yhteisöjen tuomioistuimella on myös toimivalta valvoa kuvatunkaltaisten toimien laillisuutta, kun jäsenvaltio tai komissio on nostanut kanteen EU 35 artiklan 6 kohdassa määrätyssä tilanteessa.

56 Lopuksi on muistutettava, että jäsenvaltioiden ja erityisesti niiden tuomioistuinten on tulkittava ja sovellettava oikeussuojakeinojen käyttöä koskevia kansallisia menettelysääntöjä siten, että luonnolliset henkilöt ja oikeushenkilöt voivat riitauttaa tuomioistuimissa sellaisen päätöksen tai muun kansallisen toimen laillisuuden, joka liittyy Euroopan unionin toimen laatimiseen tai soveltamiseen niiden osalta, ja vaatia korvausta mahdollisesti kärsimänsä vahingon johdosta.

57 Tämän seurauksena valittajat eivät voi perustellusti väittää, että niillä ei tehokasta oikeussuojaa koskevan vaatimuksen vastaisesti olisi mitään oikeusturvakeinoja riitautetun yhteisen kannan osalta ja että valituksenalaisella määräyksellä loukattaisiin niiden oikeutta mainittuun suojaan. Täten esillä oleva valitusperuste on hylättävä.

– Neuvoston 18.12.2001 tekemässä päätöksessä 15453/01 tekemän ilmoituksen laiminlyöntiin perustuva valitusperuste

58 Valittajat vetosivat ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa neuvoston 18.12.2001 tekemässä päätöksessä 15453/01 esittämään ilmoitukseen, jossa todetaan, että "neuvosto muistuttaa erityistoimenpiteiden toteuttamisesta terrorismin torjumiseksi annetun yhteisen kannan 1 artiklan 6 kohdan ja tiettyihin henkilöihin ja yhteisöihin kohdistuvista erityisistä rajoittavista toimenpiteistä terrorismin torjumiseksi annetun asetuksen 2 artiklan 3 kohdan osalta, että henkilöiden, ryhmien tai yhteisöjen kirjaamisessa tapahtunut virhe antaa loukatulle osapuolelle oikeuden vaatia korvausta oikeusteitse".

59 Valittajien mukaan edellä mainittua ilmoitusta on tulkittava poliisiyhteistyön ja oikeudellisen yhteistyön erityistoimenpiteiden toteuttamisesta terrorismin torjumiseksi 19.12.2002 tehdyn neuvoston päätöksen 2003/48/YOS kahdeksannen perustelukappaleen valossa, jossa todetaan seuraavaa: "Tässä päätöksessä kunnioitetaan perusoikeuksia ja noudatetaan Euroopan unionin perustamissopimuksen 6 artiklassa tunnustettuja periaatteita. Tätä päätöstä ei voida miltään osin tulkita siten, että sillä sallittaisiin loukata oikeudellista suojaa, jonka kansallisen lainsäädäntö suo yhteisen kannan 2001/931/YUTP liitteessä luetelluille henkilöille, ryhmille ja yhteisöille."

60 Vakiintuneesta oikeuskäytännöstä seuraa kuitenkin, ettei tällainen ilmoitus riitä luomaan oikeussuojakeinoa, joka ei sisälly tilanteeseen sovellettaviin oikeussääntöihin ja jolla ei täten voida myöntää olevan mitään oikeudellista ulottuvuutta ja jota ei voida käyttää Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen perustuvien oikeussääntöjen tulkitsemiseen, kun, kuten nyt esillä olevassa asiassa, julistuksen sisältö ei kuvastu millään tavoin esillä olevan toimen sanamuodosta (ks. vastaavasti asia C-292/89, Antonissen, tuomio 26.2.1991, Kok. 1991, s. I-745, 18 kohta; asia C-329/95, VAG Sverige, tuomio 29.5.1997, Kok. 1997, s. I-2675, 23 kohta ja asia C-49/02, Heidelberger, tuomio 24.6.2004, Kok. 2004, s. I-6129, 17 kohta).

61 Niinpä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole tehnyt oikeudellista virhettä katsoessaan valituksenalaisessa määräyksessä, että neuvoston 18.12.2001 tekemässä päätöksessä 15432/01 esittämä ilmoitus ei riitä siihen, että yhteisöjen tuomioistuimelle myönnettäisiin toimivalta ratkaista vahingonkorvauskanne Euroopan unionista tehdyn sopimuksen VI osaston puitteissa.

62 Kaiken edellä esitetyn johdosta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole tehnyt valituksenalaisessa määräyksessään oikeudellista virhettä todetessaan, että sillä ei selvästi ollut toimivaltaa ratkaista vahingonkorvauskannetta, jossa vaadittiin korvattavaksi vahinkoa, jota valittajille oli mahdollisesti aiheutunut siitä, että Gestoras Pro-Amnistía oli kirjattu yhteisen kannan 2001/931, sellaisena kuin se on ajantasalle saatettuna yhteisillä kannoilla 2002/340 ja 2002/462, liitteenä olevaan luetteloon.

63 Koska mitään valitusperusteista ei hyväksytä, valitus on hylättävä.

Oikeudenkäyntikulut

64 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan, jota sovelletaan sen 118 artiklan nojalla muutoksenhakumenettelyyn, asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska neuvosto on vaatinut valittajien velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut ja koska valittajat ovat hävinneet asian, ne on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

65 Saman työjärjestyksen 69 artiklan 4 kohdan mukaan, jota kyseisen 118 artiklan nojalla sovelletaan myös muutoksenhakuun, asiassa väliintulijoina olleet jäsenvaltiot ja toimielimet vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan. Tämän määräyksen mukaisesti on todettava, että Espanjan kuningaskunnan on täten vastattava omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (suuri jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Valitus hylätään.

2) Gestoras Pro Amnistía, Olano Olano ja Zelarain Errasti velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

3) Espanjan kuningaskunta vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Allekirjoitukset